

۱ کانون نانی
۱۹۲۶

تورک تاریخ انجمنی

اون آلتنجی سنه
نومرو ۱۳ (۹۰)

مجموعی

عبدالحمد ثانیك نوظلری

عبدالحمد ثانیك زمانه عائد بعض وقایع و حادثات سابقه به دائر اکثر قراسندن بسیم بکه - علی طریق الاملا - یازدیردیغی نوظلرك اهمیت تاریخیسته بناء آك مهملری بوجه آتی درج ایدیورز :

جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان مرحومك جلوسی تاریخندن برقاچ سنه صکره علیهنده فسادلر ترتیبی ونفسنه سوء قصد اجراسی کبی برطاقم افکار و نیات فاسدهده بولنانلرك ریاستی اول وقت ولیعهد سلطنت اولان مراد افندیده ایدی .

مراد افندی او تاریخندن بدأ ایله باشنه مصدرن مغدوراً ودها دوغروسی مطروداً درسعادته کلن مصطفی فاضل پاشا [۱] ایله بونك افکارنده بعض کبرای مصریه بی و کوچه اوغلی اغوب [۲] ایله خرستاکی افندی [۳] و ضیا [۴] و کمال [۵] بککر و صیاعر احمد بکک اوغلی محمد بک [۶] و شناسی

[۱] مصطفی فاضل پاشا ، مصروالیبی ابراهیم پاشانك اوغلیدر . (۱۲۴۵) ده مصدره دوغدی . هنگام شباننده استانبوله کلدی . صدارت مکتوبی قلمنه دوام ایلدی . برمدت صکره مصره عزیمتله ینه عودت ایتدی . مجلس والا اعضاغتیه تعیین ایلدی . وزارت توجیه اولندی . مالیه و معارف نظارتلرنده بولندی . مجلس خزائن ریاستندن انفصالنده اورویایه کیتدی . مصدره اصول وراثتک تغییرندن منفعل اولدیغندن ضیا پاشا ، کمال بک و سائر ذواتی یانته جلب ایله احاشه ایده رك نشریاتده بولندی . اوانشاده عبدالعزیز خانه یازدیغی عریضه مطبوعدر . خاقان مشارالیهک اورویایه سیاحتنده پاشا استانبوله عودت ایتدی . مجالس عالییه مأمور اولدی . ایکنجی دفعه مالیه و ۱۲۸۸ ده عدلیه نظارتنه نصب و برقاچ آتی صکره عزل ایلدی . ۴ ذی القعدة ۱۲۹۲ ده وفات ایتدی . ایوب قبرستانه دفن اولندی .

[۲] کوچه اوغلی آغوب افندی ، صراف مشهوردر . آرنارود کوینده کی یالیسنده اقامت ایدردی . سلطان مراده منتخب ایدی .

[۳] خرستاکی ، صراف مشهوردر .

[۴] ضیاپاشا وفاتی : جمادی الاخره ۱۲۹۷

[۵] کمال بک وفاتی : ۲۸ ربیع الاول ۳۰۶

[۶] محمد امین بک ، محمود ندیم پاشانك بیوک برادری تلفراف و پوسته ناظر اسبقی احمد شکری بکک اوغلیدر . ملفی باب عالی ترجمه او طه سنه دوام ایتدیکی صره ده رفقای معلومه سیله تشکیل

افندی [۷] و سعاوی [۸] ملعونی روبرو نلرک کندی افاده لرندن آکلاشیلدیغنه کوره جمله سننه وکالة ریاست ایتمک و خانه سنده مشکلرینی حل ایلمک اوزره

ایلدیکی (یکی عثمانیلر جمعیتی) اعضاسنک ولی افندی چایرنده کی اجتماعلرنده فدائیلر طرفندن باب عالیده وکلانک ازاله سی و محمود ندیم باشانک مقام صدارته نصی حقنده و بریلن قراری، اعضادن آیه الله بک، پدیری صبحی باشایه، مشارالیه ده سرعکر مترجم رشدی باشایه اخبار ایتدی. حکومتک تدابیر تحفظ کارانه سی اوزرینه دیگر ذوات کی محمد بک ده ترک دیاره مجبور اولدی. عمجه سنک صدارتنده استانبوله عودت ایتدی. ۱۲۹۱ ده وفات ایلدی. روم ایللی حصاری قبرستانه دفن اولندی. سرآمدان اذکیادن ایدی. «کلدان» نامنده کوچوک بر مجموعه اشعاری مطبوعدر. آلمانیا - فرانسه محاربه سنده رفقائیه برابر پارسده بولندقرندن زخاف عسکری قیافتنده فس و شالوار کییوب فرانز اردوسنه مراجعت و فرانزلرله برابر حربه اشتراک ایلدی. فرانزلر، بو حاله تعجب و سبب اشتراکی سؤال ایتملرله «مادامکه بو مملکتده باشاپورم، مملکتک بویه برکوننده الدن کلن معاوضی ایفا ایتمکه مجبورم» دیمشدر.

[۷] شناسی افندی وفاتی : جاذی الاخره ۱۲۸۸.

[۸] علی سعاوی افندی، طهرده مکتب رشدی معلمکلرنده بولوندی. استانبوله کلدی. اشتهار ایتدی. (یکی عثمانیلر جمعیتی) اعضاسندن ذوات معلومه ایله برابر پارس ولوندره یه عزیمتله اهل حکومت علینه غزته نشر ایتدی. صادر اولان اراده اوزرینه ۱۲۹۳ ده استانبوله عودت ایلدی. محرم ۱۲۹۴ ده متایز رتبه سیله مکتب سلطانی مدیرینه تعیین اولندی. سلطان مرادک اجلاسی ایچون باشنه طولادینی اشخاص ایله چراغان سراینه کیتدیکی صره ده ۱۸ جاذی الاولی ۱۲۹۵ ده قتل ایلدی.

۱۲ ربیع الاول ۱۲۸۷ تاریخی (قاموس العلوم و المعارف) جزئه مربوط (علوم) غزته سنده «هنوز ۳۲، ۳۳ یاشنده اولوب بو گونه دک آغری صیزی کورمه بن و قلمیه بونجه اعدای دین و عدالت مضمحل اوله جفی مظنون بولنان بر سعاوی . . . .» دیمشه نظرأ ۱۲۵۵، ۱۲۵۶ تاریخنده دنیا یه کلدی. ۳۹، ۴۰ یاشنده دنیا دن کیتدی. نامق کال بک مرحومک، عبدالحق حامد بکه یازدینی بر جوابنامه تک علی سعاوی افندی یه عائد فقراتی: «. . . سعاوی هیچ ده سنک تخمینک کی آدم دکل ایدی. بر چهره نمایشه آلداء شسک. ایکی سنه آرقاداشلق ایتدم. او آدم اوله «باز غرض کار، برزده مغلوب امل» دکل، دنیا ده مثل کوریلدک بر شارلاتان ایدی. بن قولایلقله هر شیئه آلدائیم، اوله ایکن بکا کندینی - طوغری عربجه دن بشقه برلاندی بر صحیفه او قویه مز ایکن - یدی سکز لسان بیلیر صورتنده کوستردی. او قدر جاهل، جهالتیه برابر او قدرده مغرور ایدی که ترکیه اوج سطر بر شی یازسه مسخره عالم اولوردی. دها اوروپادن کله دن اول کندیجی دعوت ایتدیرمک ایچون اصول مشورت علینه یازدینی بندلر (وقت) غزته سنده قولاقلرینی صاللابوب طور بیور . . . . براقلم اوقیلدن اولانلرک قولندن، فلندن، وضعتدن، طورندن، ذکرندن، فکرندن، هیچ بر وقت، هیچ بر درلو خیر متصور دکلدیر.»

مترجم رشدى پاشا [۱] نى و اوغلى [۲] و رضا پاشا [۳] و اوغلى ابراهيم

[۱] محمد رشدى پاشا ، سينوپ داخلىده آياندون اهايسندن قايجى حسن آغانك اوغلىدر . ۱۲۲۶ ده آياندونده دوعدى . عسكده داخل و تدريجاً ملازم اولدى . فرانزجه تحصيلنه چاليشه رق نظامات عسكريه نى ترجه ايتديكندن (مترجم) ناميله اشتهار ايلدى . خاصه اردوسى مشيرى ، طوپخانه مشيرى ، مجلس تنظيمات ، مجلس خزائن ، مجلس والا رئيسى ، احكام عدليه ناظرى ، دفعاتله سرعسكر و صدراعظم اولدى .

صدر اسبق سعيد پاشا مرحومدن مسموعدر : عبدالحميد ثاينك جلوسنى متعاقباً برجهه كوتى صدراعظم رشدى پاشا سرايه كلير . « استراحت ايتسون ، يمك يسون ، كوريشه جكم » اراده سى تبليغ اولنور . برآز صكره « افندىم تشرىف بيورسيورلر » ديرلر . پاشا سرديونك آلت طرفنده طورور . خاقان ، كمال وقار و حشمتله ايتنرك التفات ايدر و « پاشا كندى كندى ايشكزى كندى كورريكز » طرزنده مقابله ده بولنور . رشدى پاشا اوزمان مابين باش كاتى اولان سعيد پاشايه « اولاد خطا ايتدك . بو ، غريب آدم . سلطان عزيزك خلعي صره سنده بن حسين عوفى پاشايه اخطار ايتدم . ايش فنا اولور ديدم . ديكله مدى . سلطان مراد اويله اولدى . بونى اجلاسه مجبور اولدق . شيمدى كندى كندى ايش كورمكه قائلشدى . دون كيجه ظريفونى چاغيرتمش . امورماليه به دائر مذاكراته كيريشمش . سفيرلى جلب ايدىور ، سويله شيور . دها جلوسنك برنجى كوندنه بويله ، صكره نه اولاجق ؟ بيم اصلا اميدم قلدى » ديهرك اظهار تأثر ايدر . سلطان عبدالعزىك خلعدنه مدخلى اولانلرك هربرى بر طرفه تيميد ايدىلدى صره ده رشدى پاشانك استابولده قالسى و خلق ايله اختلاط ايتسى خوش كوريلديكندن وجودى استقلال اولمغه باشلادى . ساحلخانه سنده اجتماع ايدىلمسى ، عكس تقديرده قوه ضابطه به مراجعت اولته جفى مابين باش كتابتندن صدارت وساطتيله كندى تبليغ قلدى . مغنيادهكى چقتلكنه چكىلمكه مجبور اولدى .

محاكمه مشهوره صره سنده خسته اولدينى حالده ازميره كتيريلهرك استجواب ايدىلدى ايهده جواب كافى آلتمه تدبيردن مغنيايه اعاده اولندى . جاذى الاولى ۱۲۹۹ ده اوراده وفات ايتدى . خانويه جامى حظيره سنده دفن ايدىلدى .

[۲] رشدى پاشانك اوغلى سليمان رشاد بك ، محكمه تميز و شوراي دولت اعضاقلرنده بولندرق بالاخره تقاعد ايدىلدى . ۱۷ جاذى الاولى ۱۳۴۰ ده وفات ايتدى . سليمانيه جامى حظيره سنده مدفوندر .

[۳] حسن رضا پاشا ، مصر چارشينده عطار چراغى اولدينى حالده سرايه آلندى . مابينجيلىكه ارتقا ايتدى . مابين و خاصه و طوپخانه مشيرلكارنده ، و ايلدكردده ، تجارت نظارتنده مكررا بحريه نظارتنده ، دفعات ايله سرعسكرلكده بولندى . ۱۸ ذى القعدة ۱۲۹۴ ده وفات ايتدى . سلطان محمود تره سى حظيره سنده مدفوندر . سلطان عبدالمجيد دورنده فوق العاده مقبل ، بنايرين سلطان مراده مائل ايدى .

پاشا [۱] بی و دها اسملرینی ذکر ایتمک ایسته مدیکمز بعض کبرای محلیه بی و بونلردن ماعدا بر جوق بو مثللو اشخاص و عونلرینی جمع ایدرک و لیل و نهار بونلرله عیش و عشرت و عقد انجمن مفسدت ایلیه رک و هر دورلو و سائطه مراجعتدن کری طور مایاراق سلطان عبدالعزیز مرحومک علیهنده فسادات ترتیبه چالشمقله برابر اول وقت اشخاص مذکور مک غیرت و مساعی فسادکاریسه میدان انتشاره قونان عبرت و غیرت غزته لری و کلی اغوبک [۲] کدک پاشا تیاتر و سنده و باغلا باشنده سلستره و سائر مثللو او بونلر و اوراق حوادث محلیه و اجنبیه واسطه لریله و بونلرله دخی اکتفا ایتمیه رک بر طاقم رسائل فاسده نشریله افکار عمومی اهلالی بی سلطان عبدالعزیز مرحومک و محمود ندیم پاشا [۳] کی صدقای بندکانک علیهنه چویرمکه

[۱] ابراهیم پاشا، رضا پاشانک اوغلیدر. منیره سلطان تزویج ایدیلی. بر قاج دفعه رتبه عسکریه سی رتبه ملکیه به تبدیل اولندی. دوردنجی اردو ارکاندن و فریق ایکن ۱۲۹۷ ده طرزوزده وفات ایلی.

[۲] کلی اغوب، عثمانلی تیاتر و سنک صاحبیدر. اوینا تدیقی ادبی او بونلر مناسبتیه اسی تاریخ ادبیاته یکمشدرد. اهتدا ایده رک اغوب (یعقوب) ه تبدیل ایدیلس و سلطان عبدالحمید طرفندن موسیقه مایونه آلمش ایلی.

[۳] محمود ندیم پاشا، شام بغداد و الیلکرنده بولمش اولان و زرادن نجیب پاشانک اوغلیدر. ۱۲۳۲ ده استانبولده دوغدی. آمدی قلمنه دوام اییدی اثناده عالی و فوآد پاشالرک دلائلیله رشید پاشایه انتساب و آنک همتیه ترقی ایلی. صدارت مکتوبجیسی، آمدجی، بکلکچی، صدارت و خارجییه مستشاری اولدی. مؤخرآ رتبه وزارتله صیدا و الیلکنه تعیین اولندی. شام، ازمیر، طرابلس غرب و الیلکرنده، تجارت و دعاوی نظارتلرنده، ایکنجی دفعه صدارت مستشارلنده بولندی. بحریه ناظری ایکن عالی پاشانک و فائنده صدر اعظم اولدی. بعدالزل قسطنوفی و الیلکنه تعیین قیلندی. اورادنده عزلنده طرزوزده اقامته مأموز اولدی. بر ایکی آی صکره اطنه و الیلکنه کوندریلدی. مؤخرآ شورای دولت ریاستنه، ۲۴ رجب ۱۲۹۲ ده ایکنجی دفعه مقام صدارته نصب اولندی. سکنز طقوز آی صکره عزل و چشمه ده اقامته مأموز ایدیلی. بر مدتده ساقز و مدالی ده اقامت ایلی. ذی الحججه ۱۲۹۷ ده داخلیه ناظری اولدی. جودت پاشانک عبدالحمید خانه تقدیم اییدی بر عریضه ده محمود پاشا استانبوله جلب ایدیله کدن صکره بر بو بوک ایشده استخدام اولتورسه ایکی دولت آراسنده کی مناسبات خالصانه به خلل کله جکنی انکلتزه سفیری باب عالی به تبلیغ ایلیکی حالده محمود پاشا طرابلس غرب و الیسی ایکن طانییدیغی انکلیز قونلوسنک اوصرده استانبوله کلی اوزرنه آتی اله آتهرق انکلتزه بولتیقه سنه خدمتده بولمجه قی تأمین ایلیله استخدامنه معاوننده بولنلمسی لوندردن استانبولده کی سفیره امر ایدیلیکی و بصورتله داخلیه نظارتنه

چالشمقده ایدیلر. وبومفسدلر آرہ صیرہ. مفسدتلری طویلدنجہ ایچارندن بعضیسی نفی ایدیلکده ویاخود نفی ایدیلہ جکلری حس ایدنجہ کندولکلرندن فرارایله اوروپانک ممالک مختلفہ سندہ نشر اراجیف و اجرای فساددن کری طورمامقده وبمضاً دخی نزد خاقان مرحومده شفیعاری ظہورایله مظهر عفو اولارق ممالک محروسہ یہ عودت ایلکده ومع مافیہ بونجہ الطاف و عنایاتہ معرض تشکرده ابراز ندامتہ افکار فسادیلرندن عدول ایتلری لازم کلورایکن بالعکس حرکات فسادیلرندہ اصرار ایله روز و شب اجرای ملتندن خالی اولمامقده ایدیلر. صیق صیق مواقع مختلفہ ده یعنی مصطفی پاشانک باغندہ ویاقوناغندہ ویاخود کوچہ اوغلی نک اسکدارده واقع باغندہ ویاخود نسبتہ کوشکنده حلیم پاشا یالی سنک [۱] آرقہ جہتندہ مادام فلوری نامندہ بریسنک کوشکنده واکثریا قوربغہ لی درہ جفتلکنندہ اجتماع ایدہرک حال وکارلری مرحوم مشارالہی ذم و قدح ایتک وافکار عمومیہ محلہ واجنیہ بی علیہ نہ جلب ایلمک اوزرہ پلانلر ترتیبیلہ مشارالہی حضرتلری بر آن اقدم مقامندن دوشورہرک یرینہ ولی عہدی کچورمک خصوصندن عبارت ایدی. خرستاکی و کوچہ اوغلی اغوب دخی دائماً کرک مالا و کرک بدناً والحاصل مادہ و مضاً بوافکارہ خدمت ایلشردر.

ولی عہد پرنس مشارالہی استحصالی مطالبی و اجرای نیاتی ایچون لزومی کورینن مبالغی اکثریا یا دوغروندن دوغرونیہ بونلردن یاخود بونلر واسطہ سیلہ دیگر منابعدن تدارک واستیفا ایدر ایدی. سلطان عبدالعزیز مرحومک خلعدن تقریباً برسہ مقدم جمعیت فسادیلہ مذکورہ ارکان اصلیلہ سندن بولنان مصرلی حلیم پاشا [۲] ولی عہدک

تعیین ایدیلدیکی بیان ایدیلکده در. خستہ لکنک امتدادندن طولانی انفصال وایکی آی صکرہ رجب ۱۳۰۰ دە ارتحال ایلدی. غیر مطبوع دیوان اشعاری، اصلاح دولته دائر (حکایۃ ملک مظفر) و (آینۃ دولت) عنوانلی ایکی رسالہ سی، اس انقلاب و ذیلنہ دائر انتقاد نامہ سی، (حسب حال) نامیلہ منظومہ سی واردر. عبدالحمید ثانی، بو مخطرده مشار الیہک صداقتی سولیدیکی خالدہ بالاخرہ صدر سابق توفیق پاشا ایله مشارالہی بحت ایتدکلری صیرہ ده «محمود ندیم پاشانک صداقتی جعلی ایدی. اعتقادہ شایان بر آدم دکلی ایدی» دیتشدر.

[۱] بیک قویونہ ناظر ویک دلریا اولان بویالی، اساساً صدرا سبق یوسف کامل پاشا ایله حلیم سی زینب خاتم اقتدیبتکدر. آنلرک وقایلہ حلیم پاشایہ انتقال ایلشدر.

[۲] عبدالحمید پاشا، مصر والیسی محمد علی پاشانک اوغلی در. رتبۃ وزرات توجیہ و مجالس عالیہ [مجلس وکلاہ] مأمور ایدیلدی. بالاخرہ شورای دولت اعضاقتہ تعیین اولندی.

نامنہ اولہرق جمعیت مبحوثہ نیک رأی و قراریلہ بر ایکی میلیون لیرالق بر استقراض عقدی ضمنندہ اورویاہ اعزام قیلنمش و فقط بویابده کی تشبثاتک کافہ سندہ موفوق اولہمایہرق مایوسانہ درسعادته عودته مجبور ایدیلش ایدی . مصرلی مصطفی پاشا کافہ ماملکتی مفاسد مبحوثہ نیک اجراسی بولندہ صرف ایدرک نہایت الامر اعلان افلاس ایتمک درجہ سنہ واصل اولدقدن صکرہ عدم موقتیلہ مایوساً بویولده افنای جان ایتمش و حلیم پاشا دخی بو طریقده مالا و بدنأ دورلو فدا کارلقرا اجرا ایتمش و نہایت موفوق اولہمایہرق کندی کفالتی تحتندہ اورویادن استقراض مذکورلی عقد ایتمک اوزرہ تشبثادہ بولنہرق موفوق اولہمامشدر . خلع سلطان عبدالعزیز خانیدن تقریباً آلتی ماہ مقدم ینہ او جمعیتک رأی و قراریلہ رشدی پاشا و حلیم پاشا و سائر ارکان جمعیتک تشویق و کفالتیلہ غلطہ صرافانندن لاقول بر میلیون لیرالق بر استقراض عقدی ایچون بانکرلرہ ینہ ولی عهد نامنہ اولہرق افراد جمعیت طرفندن مراجعت وقوع بولمش و حتی مبلغ مذکورک تدارکی خصوصی خرستاکلی بہ احالہ اولنمش اولدینندن موسی الیہ کیفیتی موسیو ظریفی بہ [۱] آچمش وعقدی تصورندہ اولدققری استقراض مبحوث عنہ مشارکتی طلب اولنمش ایدی .

موسیو ظریفی غلطہ صرافاننک سر آمدانندن بولندینندن و ولی عهدک مبلغ مزبوری تادیہ خصوصندہ ویرمش اولدیننی تأمینانہ اعتماد و امنیت ایدہ مدیکندن کیفیتی شوکتنا ب عبدالحمید خان افندمز حضر تدرینہ عرض ایتمکلکی تصمیم بویابده بر کون شوکتلو افندمز چفتلکارندہ ایکن صورت مخصوصہ کلوب شرف ملاقاتی استرحام ایلمسیلہ ارزان بویوریلان مساعده سنیہ اوزرینہ کلوب « برادر عالیبری صرافانمزدن بر میلیون لیرالق بر استقراض عقدی تصورندہ بولنیورلر و بویابده غلطہ صرافاننہ مراجعت ایلدیلر . بو اچھدن یدلرینہ یوزدہ قرق نسبتندہ بر قسمی

۲۸ ذی القعدہ ۱۳۱۱ دە فجأة وفات ایدی . سلطان محمود تربہسی حظیرہ سندہ مدفوندر . مصدرہ وراثت اصولنک تبدیلندن دولابی - برادر زادہ سی مصطفی فاضل پاشا کی - سلطان عبدالعزیزہ بالطبع مغبر و ولی عهدہ محب ایدی . حین بیعتندہ سلطان مرادہ « مرحوم برادر مصطفی پاشا بونی کورملی ایدی » دیدکده سلطان مرادک « سزی کوردیکملہ متلی و متشکرم » طرزندہ مقابلہ ایتدیکی مرویدر . عبدالحلیم پاشا صنایع نفیہ نیک رسم و موسیقی قسملرندہ ماہر ایدی .

[۱] مشهور بانکرلردن .

تورک تاریخ انجمنی مجموعہ سی - ۵

آنخىق كچه يله جكدر . بر طاقم تايمينانده دخى بولنيورلر . صرافان ايسه بو تايمينانى كافى كورمه يورلر . بر حال وقوعنده اچقه نرى ضايغ اوله ييلور مبلغ مزبورك تاديه سى كفالنى درعهده ايدر ميسكز . اكر ابدرده سوز ويريرسه كز صرافان بو اچقه لرى و بزه جكدر . « دير و بونك غايته محرم اوله جفنى علاوه بيان ايله مكتوم طوتلاسى استرحاه ايلر . اشبو تكليف مالايطاقى استماع ايدنجه شوكتما ب افنديم » بن معاشمله اداره اولتمقده يم . بو اچقه يى برادرىم بلكه غير مشروع صورته صرف ايدم جكدر . آكلاديقمه كورده عموجه مك عليهنده استعمال اولنه جق . بناء عليه بويله بر كفالنى اصلا قبول ايتيم و عموجه مك عليهنده صرف اولنه جق اولان اشيا مبلغى هيچ بر وجهله تصديق ايدم . و حتى ياپانلرى دخى لغتله ياد ايدرم . سزك دخى فى مابعد كلوب بكا بويله برشى تكليف ايتمك ككزى تجويز ايتيم . صكره محبتمزه خلل كلور . « ديو جواب و ير مشر ايدى . بو محاوره ده او كوتنى ساعت طقوز راده لرنده چقتلكده چادر شككنده بر كوشكده جريان ايتش ايدى . بو اچقه نك استقرار ايدى بوب ايدى ليدى كنى شوكتما ب افنديم جلوسلرى عقينه قدر خير آنه نامشاردى . جلوسلر نده پرنسك حكومتى ائناسنده كرك خاندان عبدالعزىز خانينك و كرك اك كوچوك جاربه به قدر باجمله جوارى نك اموال و محوهراتنك مثلى نامسبق بر صورت غير مشروعه ده وطن و ملت نامنه مصادره اولنه روق خريستاكى به بو مثللو بومقوله فسادلر ايجون عقد ايدى لى استقراره بدل ويريلش اولديغنى آكلامش لدر . بر قاچ دفعه لر دخى بيوك داماد محمود پاشا [١] حليم پاشادن روايه پرنسك سلطان عبدالعزىز مرحومى قايق ايله فندقى جامع شريفنه كيدر كن طور پيدو ايله تلف ايتمك نيتنده بولنديغنى شوكتما ب اندمزه جلوس ميامن مانوس ولى النعميدن صكره سويله مش و طور پيدونك تلغراف تللرى ساحلده لسكر انداز بولنه جق و اشتر اولنه جق بر يونان كمينسه قونيله جفنى علاوه ايله مش ايدى .

[١] محمود جلال الدين پاشا، داماد فتحى پاشانك اوغليدر . سلطان عبدالحميدك كرىسى جيه سلطان تزويج ورتبه و زرات توجه اولندى . شوراي دولت اعضالنده، تجارت نظارتنده سر عسكر قائم مقاملنده ، سر عسكر لنده بولندى . وقعه خلعه مدخلى اولانلرله برابر طايفه نقي و قلمده حبس ايدى . رجب ١٣٠١ ده ارتحال ايتدى . طيب مداويسته ويردىلر رابورده « معده سنده كى فسادك نزه معديه تحول و بعده حمى تيفويدى ظهور ايتسندن متأثراً ١ ميس ١٣٠٠ ده وفات ايلدىكي » كوستر بلندر . سلطان عبدالحميد ، حجاز واليسنه على - طريق الاملا - يازدى رديغى بر تلغرافده مشاراليسى « شيشقو محمود » ناميله ياد ايدىور .

پرنسک جمعہ سلامقلرنده وسائر کیدیش و غلبه لك كونلرده معهود جمعیت فسادیہ افرادندن بعضیسی غایت سریع السیر حیوانلره بئندرهرک مرحومی عربہ سنده ایکن تلف ایتدیرمک ویاخود مرحومک کیلارجیلرندن بعضیسی قزانارق آسهم ایتدیرمک ویاخود سرایده دائره لرینک همجواریسندن استفاده ایدرک کیجه لین یتاق اوطنه سنه مخفی آدملر صوقق ، ویاخود مرحومک دائره سنده بر حریق چیقاراراق حاصل اوله جق عربده دن استفاده ایلک ویاخود علم طاغنه ویا ایاز آغا چفتکننه تشریف بویوردقلرنده اطرافنی ابلوقیه الاراق اتلاف ایتدیرمک کچی پک چوقنیات فاسدهده بولندینی وبو بایده تشبثادن کچی طورمادینی روایات ودلائل قویه ایله معلوم اولمشدر . حتی بشکطاش جاده سنده جامعک قارشیسنده بر قصاب و برسودچی دکانلریله دها بولرک اتصالنده بولنان دیگر ایکی دکانی اشترا ایدرک اورادن دکانلر دروننه احضارایدیلن برطاقم خونه وسلاحشورلر و حیدود مقوله سی اشخاص واسطه سیله مرحومه مروری اثناسنده یعنی بینک طاشنه اینرکن سوء قصد ایتدیرمک اوزره تهیئاتده بولندینی مؤخرأ ضابطه طرفندن کشف اولنهرق فسادلرینه محل قالمش و اوصرهده دکانلرک صاحباری تجسس اولندقدہ جمعیت فسادیہ افرادی طرفندن مجدداً اشترا اولندینی تحقیق قیلنمشدر . مذکور دکانلر اول وقت سلطان عبدالعزیز مرحوم طرفندن مبیعه اولنهرق قاپادیلش و او وقتدن برو یقین و قتلره قدر مسدود قالمشدر . مرحومک قرناسندن دخنی برچوغنی مذکور جمعیت فسادییه آلتش ایدی . حتی زیور بک [۱] قومشولنی مناسبته اکثریا ولی عهد ایله برلکده قوربغه لی درده طعامده بولنوب جمعیت فسادیه نك اعضاسندن ایدی . عموم حرم هایوننده ایکنچی کتابت خدمتنده بولنان ابرو نکار نام بر قلفه جاریه دائما حسین عوننی [۲] نک

[۱] زیور بک ، اسکدارده والده جامی خطیبی ماهیه چی سعیدافندیک اوغلی در . اندروندن سلطان عبدالعزیزک مابینجیلکنه آلتدی . ایکی دفعه سرقرین اولدی . ۱۳۰۰ ده وفات ایلدی .
[۲] حسین عوننی پاشا ، اسپارطه داخلنده (کلان دوست) قریه لی احمد اغالک اوغلی در . ۱۲۳۶ ده اوقریهده دوغدی . استانبوله کلرک مدرسهده دایستک تزدنده تحصیل علمه باشلادی . مؤخرأ مکتب حربیه داخل اولدی . ارکان حربیه یوز باشیلغیه نقات ایلکدن اون التی سنه صکره خاصه مشیری و سرعسکر قائممقامی اولدی . یانیه ویکیشهر اردوسی قوماندانلغنده ، کرید والیلکی ایله فرقه عسکریه قوماندانلغنده بولدی . سرعسکر ایکن محمودیم پاشا طرفندن اسپارطه یه نقی ایتدیریلدی . عودتده آیدین والیلکنه ، بحریه نظارتنه ،

و پرنسک و سائر کبرای مفسده‌نک قوناق و یالیرینه کیدرک واسطهٔ مستقلهٔ فساد اولش و حتی مؤخرأ سلطان عبدالعزیز مرحومک مادهٔ قتلنده ذی مدخل اولدقلری تین ایدن ایکنجی خزینه‌داری ابروکال نام خزینه‌دار ایله آرزو نیاز نام بشنجی خزینه‌داری و بونلر کی دها بعض رذیله و ملعونلری جمعیت فسادیه‌یه ادخال ایدن مرقوم ابرونکار اولدینی و بونلر ایله مفسدین مذکوره بینه سرور آغا نامنده بر مفسدحرم آغاسنک واسطهٔ مخابره اولدینی محقق بولمشدر. ایشته آکلاشیدیفنه کوره جاریه‌لردن دخی برچوخی قزانش ایدی. بونلر و مذکور مابینجیلر دخی پرنسک هر دورلو فساداتی تسهیل ایتدکری کی حتی ایچلرندن بریسی یعنی فخری [۱] ملعونی بو دفعه ایدیلن تحقیقاتدن آکلاشیدیفنه کوره مرحومک شهادتی اثناسنده قوللرینی طوتدینی تین ایشدر. مرحومک قرناسنی قازانق داخلأ بر سوء قصد اجراسی فکرینه مبتنی ایدی. بوسرده تارلا باشنده خلعدن تقریبأ بر بچق ایکی سنه مقدم بر حریق ظهور ایدر. شوکتآب عبدالحمید خان افندیمر دائرهٔ علیه‌لرینک بر او طه‌سنده صوبا یا قارلر ایدی. سلطان عبدالعزیز مرحومه شوکتآب افندیمرک منقال یرینه صوبا یا قدلرینی کال مفسدته جاریه‌لر واسطه‌سیله عرض ایشلر و دشیمدی ارتق صوبا یرینه فی مابعد منقال ایله دائره‌کزی اداره ایدیکز دیو اراده بو یورسه کز دخی موافقت ایتمز دیوسویشلر. (مابعدی وار)

ایکنجی دفعه سرعسکرلکه ، ۲۶ ذالحجه ۱۲۲۹۰ ده - سرعسکرلک عهده‌سنده قاتق اوزره - مقام صدارته تعیین اولندی. بعدالزل والیکاره و اوچنجی دفعه سرعسکرلکه نصب ایدیلدی. دورونجی دفعه سرعسکرلکه بولندی اثاده سلطان عبدالعزیز خلع ایددی . ۱۲۹۳ جازالاولیسنک ۲۴ نجی کیجه‌سی مدحت باشانک قوناغنده مجلس وکلا منعقد ایکن قول اغاسی چرکس حسن طرفندن قتل ایدیلدی . سلیمانیه جامع شریفی حظیره‌سنه دفن اولندی .

[۱] فخری بک ، ۱۲۶۳ ده ایوبده دوغدی . اندرونده یدی سنه خدمته اصطلبل عامریه آت خدمتیه کلوب اوچ آی صکره یکریمی بر باشنده مابینجیلکه آلدی . سلطان عبدالعزیزه طقوز سنه خدمته ایکنجی مابینجی اولدی . خلع وانتقالده مظنون اولانلرله برابر طائفه نئی ایدیلدی . اعلان مشروطیتدن صکره استانبوله عودت ایلدی . ۱۴ ربیع‌الآخر ۱۳۴۰ وفات ایددی .